

میرووله ئادهمییه کان

بورهان نهحمه د
(که رکوک)

به بیئ ئه وهی له ههر یمه که دا هیچ کاره ساتیکی سروشتی رووی دابیت، نه لافاوه که ی (نوح) ههستا بووه وه، نه زریانی (تسونامی) به ریا بوو بوو. شاره که وهک به شیک له جوگرافیای ههر یمه که، دانیشتوانه که ی ده بووا شار به جی بهیلتن و رهو بکه ن، به لام بو کوی؟

کهس وه لامیکی دروست و راسته قینه ی پی نه بوو.!! شار به ته وای شله ژا بوو، له روخساری هه موو که سیکدا بی ئوقره بی و نیگه رانی ده خوینرایه وه، به بیئ ئه وهی که سیک وهک عاشقه که ی (رؤما) ئاگری له شار به ردا بیت، خه لکه ره سه نه که ی ناچار بوون زیدی خوینان چۆل بکه ن، ئه م به جیهیشتن و چۆلکردنه له دهره وهی ده سه لات و به بی ویست و ئاره زووی خوینان بوو. پتوه ندی ئاگر و ئه م شاره و دانیشتوانه که ی پتوه ندییه کی دیالیکتییه نه ی ئه زه لییه، ده لئی له رۆژی ئافرانندی زه ویدا ههر سیکیان پیکه وه له یهک چرکه ساتدا خولقاون، سن دۆستی نزیک و دووره په ریزی یه کترن، هیچ سوودو زبانیک به یه کتر ناگه یه نن، هه شاماتیکی زۆری خه لکی ههر یمه که به م شاره ئاگراوییه شه وه وه کو میرووله ریکه یان گرتیوو، باران ده باری و که میکیش سارد بوو، من و دایکم، دوو خالی توخی نیو ئه م سه دان هه زار خاله میرووله ئاده مییه نه بووین.

به ئاسته م چاوم لی بوو، به لام به هۆشمه ندییه وه به ته وای هه ستم پیده کرد، هه ندیک له میرووله ئاده مییه کان له ریکا سه ره کییه که لاده دن. به لای دهستی راستی ریکه که، له دووره وه، وه لی زۆر له دووره وه نا، له ژیر ده سه لات و

رکیتی چاودا، چند ژووریککی گه وره دیار بوون.

په روه رده و گه وره کردبوو.

پرچ و نه گریجه سپییه که ی دایکم، که له ژیر فوته ره شه که یه وه هاتبوونه ده ری، باران ته ری کردبوون، دلۆیه بارانم ده بیینی به نووکی نه گریجه یه وه ده که وتنه سهر گونای، تیکه لبوونی نه و دوو ره نگه له گه ل رهنگی ناودا له لای من له و ساته وه خته دا جوانترین تابلوی دنیا بوو. شیعر، چیرۆک، رۆمان، تابلۆ، چ به ها و مانایه کیان هه یه، نه گه ر کاردانه وه وه له تقولاوی نیو ساته جیا جیاکانی ژیان نه بن.

(ئای دایکه گیان، جاران نه و پرچه رهش و قه ترانییهت، که وه ک په لک ده تهوئینه وه، تاکو نه و کاته ی هاوسه رگیری بکه م، شه وانه به ته نیشته وه، ده بووا په لکیک له پرچت له نیو ده مم بووا به، ئینجا خه وم لی ده که وت.)

دایکم، به رسته یه کی کورت له و خه یالاته ی دا بریم:

- رۆله، با ئیمهش لا بدهین؟

نهمده زانی نه مه خۆم، یان تهرمه که مه له گه ل نه و حه شاماته ری ده کات، نهمده زانی نه وه روفاته که مه، یان منم له گه ل دایکدا ده وئ.

شوتینه که بریتی بوو له چند هۆلیک، به شیوه ی نه ندازیاری و دیزاینی اندا له هۆلی چۆلکراوی په روه رده کردنی په له وه ره ده چون، له سووچی یه کیک له هۆله کان، کزۆل کزۆل، من و دایکم کرووشکه مان کرد، زۆر نا، پاش که میک له حه سانه وه، پیاویکی پیر به ده م وتنی نه م رسته یه وه گه یشته ئاستی من و دایکم:

- (خه لکینه ره حمه تی خواتان لیبیت، ئافره تیک له و سه ره وه مندالی ده بییت، نه گه ر هه تانه په توو به کمان به خیر بده نی.)

پیاوه که به گفت و ره فتاریدا به کوئستانی ده چوو.

دایکم وتی:

- نه و به تانییه ی منی بده ری؟

- ئاخه ر دایکه گیان، تو خۆت نه خووشی و شه که رهت هه یه، پیوستیت پیبه تی، هه ر ته نیا نه م به تانییه شمان پیبه .؟

- له وچه له وچ، من دایکم و له ئازار و پیوستییه کانی مندالبوون ده گه م، هه سته بیده ری.

دایکم راستی ده کرد، به مننه وه پینج کوپ و چوار کچی

پاشه کهوت

له بیرته، هه موو جاریک ده توت:

- پیوسته هه ندی خو شه ویستی بو پیری پاشه کهوت بکه یین، له و ته مه نه دا زیاتر پیوستمان پیبه تی.

نه ی له بیرته، منیش هه موو جاریک نه مه وه لام بوو:

کچی، خو شه ویستی چون هه لده گیری و پاشه کهوت ده کری؟

خو شه ویستی وه کوکانی وایه، هه میسه هه لده قوولی و ناوی نیو خو ی نو ی ده کاته وه وه به رده وام ری ده کات، خو شه ویستی له هیچ کالا و که ره سته یه کی تر، له هیچ شتیکی تر ناچی، ماوه و واده ی دیاریکراوی نیبه به سه ر بچیت، به پیچه وانه وه چه ندی لی ده ریکه ی نه و فره تر ده بییت، چه ند خالی بکه ییت، نه و خو ی پرتر ده کاته وه، چه ند به کاری بهیینی، نه و زۆرتر ده بییت، سیفات و خه سلته تی تایبهت به خو ی هه یه، به رده وام بارگاوییه به خو نو ی کردنه وه، بۆ به پیوسته هه لده گیری و به رده وام خه رج بکریت، نه گه ر به کار نه هیتری و هه لگیری، ده بیته ناویکی مه نگ و بۆگه ن ده کات، فه زا که ی نادیاره، به لام هه ست پیکراوه، له هه موو ژیانندا هه ر ته نیا جاریک له ده رگا و په نجه ره ی دلته ده دات، تۆش ده بیته یه کسه ر و کتوپر ده رگا والا بکه ییت، په رده له سه ر په نجه ره لابه دیت و بیخه یته سه ر پشت، نه گه ر نا نه و ناماده نیبه له به رده م ده رگا و په نجه ره ی کلۆم دراودا بوه سته ی و چاوه پروانی بیکوژی، تو نه گه ر نه و ته نیا جاره ده رگات والا بوو، په نجه رهت کراوه بوو، ئیتر له هه موو شوتیکدا نه فین له باوه شت ده گری، سه روش و پیکهاته کانی، هه موو بوونه وه ره کانی تر ده بنه دۆست و نه وینداری هه میسه یی و راسته قینه ی تو، ده نا ده تۆریت و هه رگیزاوه ره گیز نایه ته به رده م مالی دلته. وه کو رزقیکی نادیار و په نهان وایه له به رده م دوکانی عه تر فرۆشیکی، به ریکه وت که سیک دیت به یی نه وه ی پرسیاری نرخه که ی بکات، له پر و له ناکا و پیت ده لیت نه و شووشه عه تره م بۆ داگره.

تۆ پیی ده لیت کام شووشه؟

نه و ده لیت:

- له لای چه په وه چواره مین شووشه له سه ر چواره مین

رهفه.

دوگمه ترازاند، ئیتر من ههست به ئاسوودیی و فرهی له هه ناسه داند دهکهم، دۆخی سنگ و دلّم ناسایی دهبنهوه.

بۆ سبهی، که له خه و رادهبم، که یفسازو دلخۆشم، رووم گهش و پرشنگداره، چاوه کانم رۆشنایی پهخش دهکهن و دهبریسکینهوه، دهسته کانم پیده کهنن، به رووی هه موو بوونه وهر پیکدا زهرده ده مگرئ و ده تربقیمه وه، چونکه ئیتر له وه دلنیا ده بم کیشه کهم کۆتایی هاتوه و چاره سهر ده بیته، چهند سالیکه ههر کاتیک تووشی به لاو گرفتیک بوو بیتم، ئەم جۆره خه و نه دهبینم، تۆ به و په ری شهنگییه وه ده خزیتته نیتو خه و نه کانه وه، ئەمه ئەزموونی جۆریکی تره له خه و نه بینن، باوهر ناکه م که سیکێ تر به م ئەزموونه دا تی په ربیته و خه و نی ناوها ببینیت، که سیک له پتی خه و نه وه چاره سهر بۆ کیشه و ناریشه کانی بدۆزیتته وه.

تاقانه

کورپیک تاقانه، له نیوان سروشت و پهفتاری شهش کچدا نه شوفا ی کرد و گه و ره بوو، هه لسه کوه و ت و گوفتاری شهش خوشکه که ی کاریگه ری ته و او یان به سه ره وه دانا بوو، هه تا بلتی میهره بان، هیمن و ناسک و له سه ره خۆ و رۆمانسی، به ته نیشته وه بدوا به، به ئاسته م گویت له دهنگی ده بوو، هه ندی جار ئە وه نده به نزمی ده په یقی ناچاری ده کردی پتی بلتی:

- ئەری برا که مییک دهنگت هه لپه؟

سه ره تای هه شتاکان، به هه شت مانگ به ره له وه ی جهنگی هه شت ساله ی عیراق- ئیران ده ست پین بکات، ئەم کوره تاقانه یه به سه رباز ده گیری، له به ره ئە وه ی ده رجوی په یمانگه بوو ده بوو به پتی یاسا دوا ی بیست و سی مانگ مه ره خه س بکریته و بگه ریته وه نیتو ژیا نی ناسایی و خانه واده که ی خۆی، به لام ئە و جهنگه شوومه و ده ره او یشته کانی سه ره له به ری یاسا و ریسا کانی گۆریبوو.

سه ره رای ئە وه ی له هه موو خوشکه کانی گه و ره تر بوو، به لام پرپاری دابوو تا ههر شهش خوشکه که ی شوو نه کهن، ئەم ژن نه هیتن، چونکه ته و او هۆشیاری ئە وه ی هه بوو، ده ست پیکردنی ئە و جهنگه، یانی ده ست پیکردنی نه گبه تی و مالتویرانی و کاولکاری و قهیره بوونی کچان، به قوولی

ئهو شووشه یه وه کو شووشه کانی تر بریقانه وه ی نه بوو، وه ک ئە وانی دی نه ده بریسکایه وه، هه یج تایبه ته ندییه کی تیدا نه بوو، شووشه یه کی ناسایی و ناسایی له سه ره ره فه که دانا بوو، به لام دۆخه ناساییه که ی ئە و شووشه یه له نیتو سه دان شووشه ی هه لپژارده و جوان و تایبه تدا، دۆخیکی زۆر ده گمه ن و نایاب و جیا وازی به و شووشه یه به خشیبوو، که له هه موو شووشه کریستالییه کانی تر زیاتر سه رنجه کانی بۆ لای خۆی راده کیشا.

به و نرخه ی تۆ ویستت شووشه که ت بۆ داگرت، به ده م پیدانی پاره و وه رگرتنی شووشه که، کپاره که وتی:

(من ده ره وه م ناوی، ناو وه م ده وی، ئە وه ی ده ره وه ی ناکرم، ئە وه ی ناو وه ی ده کرم.)

دوا ی چهندان سال له سه ره ئە و جیتیگه ربوون و سووربوونم له راو بوچووندا، له سه ره ئە وه ی، که ده بیته خۆشه ویستی هه میشه و له یه ک کاتدا بیزوی و بزوتنه ر بیته، ئە مه بوو مایه ی ئە وه ی ئەزموونی خه و نه کانم فراوانتر و ده وله مه ندرت بکات.

ئیتساکه ئە و کاتانه ی تووشی گرفتیک گه و ره ده بم، یان گه رده لوولی ته نگه زه یه کی قورس و سه خت لوولم ده داو به دار و دیوار و تاویرما ده کیشی، یان ئە و کاته ی گه رده ی کیشه یه کی گه و ره تر ده مه وه، که هه میشه مه زنده م وایه هه یج چاره سه ریکی نه بیته، ئیتر له سه ره به ندی ئە و گه رده ده بوون و سه ره قالییه و نالاندنم به ده ست گرفت و کیشه که وه خه و ن دهبینم، له و خه و نه مدا، سنگم تونده و هه ناسه م سواره، ته نگه نه فه سم و دلّم زۆر خیرا لئ ده دا، به ئاسته م هه ناسه ده دم، ده مم وشک بوو و زمانیشم په لپ، په نگم په ریوه و په نگی گه لای وه ریوی پایزانه ی گرتوه، به ئاسته م هه ناسه ده دم، ههر ئە وه نده یه ناخنکیم.

له ناو گیتراوی ئە و حال خراپییه دا تۆ دیتته خه و نه که مه وه، کاتیک ده زانم له به رده مدا وه ستاوی، ورده ورده لیم نزیک ده بیته وه و فریام ده که وی، به نه رمی، زۆر به نه رمی ده ست بۆ دوگمه کانی کراسه که ی به رم ده به ی، له قۆپچه کانی سه ره وه وه ده ست پیده که ی، به شوخی، زۆر به شوخی به په نجه کریستالییه کانت ده ست به کردنه وه ی قۆپچه کان ده که ی، ههر ئە وه نده ی دوو

درکی به وه کردبوو نهو جهنگه سهدان هزار ژن بئوژن دهکات و بهسهدان هزار کچانی دیکهش بهقهیرهیی له گۆشه‌ی ماله‌کاندا قه‌تیس دهکات و ده‌یانسپیریتته نه‌خۆشییبه جۆراوجۆره‌کانی ده‌روونی.

له‌هممو به‌شوودانی خوشکیکیدا باوکی زۆری بو ده‌هینا نه‌میش ژن به‌یینی، چونکه باوکی په‌روه‌ده‌ی عورف و عاده‌تی گوندییانه بوو، بۆیه هه‌رجاره‌ی له ژیر بیانوی شتیکیدا نه‌م په‌لپی ژنه‌ینانه‌ی پچ ده‌گرت، به‌لام هیچ جاریک نه‌م نه‌ده‌چوو ژیر باری گوشاره جۆریه‌جۆره‌کانی باوکییه‌وه، که به لای نه‌وه‌وه داواکاری و بیانوی ناماقوولن، تاکو دووایه‌مین خوشکی شوی کرد و نه‌میش ئۆخه‌یه‌ک ده‌روونی داگرت.

مانگی ۷ ی ۲۰۱۸
گوندی زهنگنه

له‌گه‌ل نه‌وه‌ی نه‌م کوره‌ تاقانه‌یه به‌نیو غویاری جهنگ و وه‌یشوومه‌ی گولله و زیرانی بارووت و گه‌رده‌لوولی خومپاره‌کاندا تیپه‌ری، به‌لام به‌خت یاوه‌ری بوو، سه‌ره‌نجام نه‌میش وه‌کو پیاویکی رۆژه‌لاتی بگاته نه‌و رۆژه‌ی ژن به‌یینی و له مالتیکدا سه‌قامگیر بیت، ئیتر تا نه‌به‌د بیته‌حه‌مالیکی عاقل و گوترایه‌لی نه‌و ماله.

به‌ریکه‌وت نه‌و ژنه‌ی نه‌م زه‌ماوه‌ندی له‌گه‌لدا کرد، کچه تاقانه‌ی نیو شه‌ش برا بوو، نه‌م به‌ پیچه‌وانه‌ی نه‌وه‌وه په‌روه‌ده‌و گۆشکراوی نیو ره‌وش و ره‌فتاری شه‌ش کور بوو.

ژیانی هاوسه‌رگیریان ته‌نیا سالتیک به‌ هیوری تیپه‌ری، ئیتر دوای نه‌وه، پرته‌و بۆله، تووره‌ بوون و ده‌نگ به‌رزکردنه‌وه، ململانی و ناکۆکی توند له‌ نیوانیان هاته‌ ناراه، له‌ هممو پرسیکی خیزانیدا وه‌کو دوو هاودژ و نه‌یار ده‌رده‌که‌وتن، نه‌ک هه‌ر نه‌وه‌ی له‌سه‌ر هیچ شتیکی پیکه‌وه نه‌ده‌گونجان، به‌لکو ته‌نانه‌ت نیووک و په‌نجه‌کانیشیان له‌گه‌ل یه‌کدیدا ناکۆک و ناته‌با بوون.

ئیس‌تاکه ره‌وش و ره‌فتاری نه‌م پیاوه تاقانه‌یه به‌ جۆریک گۆراوه، وه‌ک نه‌وه‌ی نه‌م له‌ بری هاوسه‌ره‌که‌ی په‌روه‌ده‌و گۆشکراوی نیو شه‌ش کور بوو بیت. له‌ خۆیه‌وه و له‌ هممو شتیکی تووره‌ ده‌بیت و زوو زوو هه‌لده‌چیت، له‌گه‌ل هاو‌ریکانیدا هه‌میشه ناته‌با و نه‌گونجاوه، بۆ نه‌م هه‌موو ناهه‌مواری و نادروستی و ناسه‌رکه‌وتنه‌ی له‌ پتوه‌ندییه‌کانیدا له‌گه‌ل هاو‌ریکانیدا به‌رده‌وام ده‌که‌و بیته به‌ر گله‌یی و گازنده‌یی نه‌وان، تاقانه‌ش له‌ به‌رانبه‌ر نه‌م